

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
KO/2011/23535

Uw referentie
2011Z26198

Datum 22 december 2011

Betreft Kamervragen van het lid Kooiman over het bericht dat de veiligheid op
kinderdagverblijven niet is verbeterd.

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Kooiman (SP)
over het bericht dat de veiligheid op kinderdagverblijven niet is verbeterd.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp

2011Z26198

Vragen van het lid Kooiman (SP) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht dat de veiligheid op kinderdagverblijven niet is verbeterd (ingezonden 14 december 2011)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat de veiligheid op kinderdagverblijven niet is verbeterd? ¹

Vraag 2

Wat is uw reactie op het onderzoek van EenVandaag, Abvakabo FNV en CNV Publieke zaak onder 900 medewerkers in de kinderopvang waaruit blijkt dat de meeste kinderdagverblijven zich niet houden aan het “vier ogen principe” waarbij er twee kinderopvangleid(st)ers toezicht houden op een groep kinderen?

Antwoord 1 en 2

Het bericht dat de veiligheid op kinderdagverblijven niet zou zijn verbeterd, is gebaseerd op de uitkomsten van het onderzoek van EenVandaag, in samenwerking met de vakbonden Abvakabo FNV en CNV Publieke Zaak. Uit dit onderzoek blijkt dat in 28 procent van de kinderdagverblijven de gehele dag (dus ook aan het begin en aan het eind van de dag) twee gediplomeerde medewerkers op de groep staan. Mijn reactie daarop is als volgt. De aanbeveling van de Commissie Gunning was minder strikt dan waarvan in het onderzoek was uitgegaan. Zo hoeven de medewerkers voor het “vier ogen principe” niet altijd gediplomeerd te zijn. Ook volstaat de mogelijkheid van meekijken via een glazen wand. Op een vraag in hetzelfde onderzoek over hoe men de situatie op hun kinderdagverblijf ten aanzien van veiligheid en preventie van seksueel misbruik beoordeelde, gaf 83 procent van de respondenten aan dat die ruim voldoende veilig is. De algemene conclusie dat de veiligheid op kinderdagverblijven niet is verbeterd, kan ik dan ook niet onderschrijven.

Vraag 3

Hoe gaat u ervoor zorgen dat kinderdagverblijven zich houden aan het zogenoemde “vier ogen principe” waardoor de kinderdagverblijven veiliger worden conform de aanbevelingen van het rapport Gunning?

Antwoord 3

Zoals ik u bij brief van 11 juli jl. heb laten weten houd ik onverkort waardering voor de aanbeveling, zoals door de Commissie Gunning is geformuleerd, met betrekking tot het “vier ogen principe”.² Een medewerker lang alleen op de groep kan een groter risico met zich mee brengen. Van het “vier ogen principe” kan alleen worden afgeweken als het in de uitvoeringspraktijk tot problemen leidt, zoals bijvoorbeeld bij kleine kinderopvangcentra. Het is in de eerste plaats aan de branchepartijen zelf om te komen tot een nadere uitwerking van dit “vier ogen principe”. Het gaat daarbij om een uitvoering die realistisch en pedagogisch verantwoord is. Het kabinet heeft met de convenantpartijen in de kinderopvang afgesproken dat zij binnen zes maanden na 11 juli jl. met een voorstel voor deze uitvoeringspraktijk zullen komen.

---

¹ Een Vandaag, 10 december 2011.

² Kamerstukken II, 2010-201, 32 500 VI, nr. 117.

Vraag 4

Bent u bereid het zogenoemde “vier ogen principe” te verplichten en dit wettelijk vast te leggen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer kan de Kamer dit voorstel verwachten?

Antwoord 4

Als de convenantpartijen in januari het “vier ogen principe” in een landelijke norm hebben uitgewerkt, zal het onderdeel gaan uitmaken van het begrip ‘verantwoorde kinderopvang’ uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. De gemeenten zullen hierop dan ook toezicht gaan houden. Als de convenantpartijen niet slagen in het komen tot een nadere uitwerking van het “vier ogen principe”, zal ik eigen regelgeving voorbereiden

Vraag 5

Hoe gaat u ervoor zorgen dat gemeenten ook toezicht houden en handhaven op het “vier ogen principe”?

Antwoord 5

Op dit moment is er nog geen sprake van een wettelijke verplichting ten aanzien van het “vier ogen principe”. Pas als dat het geval is, zal de gemeente hierop toezicht houden en handhaven.

Vraag 6

Hoeveel gemeenten hanteren nu een handhavingsbeleid kinderopvang?

Antwoord 6

Uit de meest recente cijfers van de Inspectie van het Onderwijs (IvhO) blijkt dat 90 procent van de gemeenten een handhavingsbeleid heeft.

Vraag 7

Hoe gaat u de motie Kooiman³ uitvoeren die de regering verzoekt ervoor te zorgen dat iedere gemeente een handhavingsbeleid kinderopvang hanteert?

Antwoord 7

Zoals ik eerder in reactie op deze motie van mevrouw Kooiman aangaf, ben ik het met de Tweede Kamer eens dat het wenselijk is dat iedere gemeente een handhavingsbeleid heeft. Voor kleine gemeenten met weinig of zelfs geen kinderopvangorganisaties is dat echter van iets minder belang dan voor grotere gemeenten met veel kinderopvangorganisaties. Ik heb daarom aangegeven dat ik kies voor een praktische invulling van deze motie, waarbij er in alle gevallen een verbeterplan moet komen als gemeenten tekortschieten en de IvhO dit vaststelt. Onderdeel van dit verbeterplan van de IvhO zal zijn dat de betrokken achterblijvende gemeente alsnog een handhavingsbeleid vastlegt. Over de uitkomsten van het project “Achterblijvende gemeenten” van de IvhO heb ik u bij brief van 29 oktober jl. op de hoogte gesteld.⁴

Vraag 8

Hoe gaat u ervoor zorgen dat kinderdagverblijven voldoende middelen en personeel hebben om ervoor te zorgen dat zij het “vier ogen principe” ook kunnen uitvoeren?

---

³ Kamerstukken II, 2011- 2012, 31 322, nr. 126.

⁴ Kamerstuk, 2011- 2012, 31 322, nr. 146.

Antwoord 8

Zoals ik hiervoor heb aangegeven is het in de eerste plaats aan de branchepartijen zelf om te komen tot een nadere uitwerking van het “vier ogen principe”. Het gaat daarbij om een uitvoering die realistisch en pedagogisch verantwoord is.

Vraag 9

Hoe gaat u ervoor zorgen dat kinderdagverblijven hun uurprijs niet verhogen omdat zij aangeven het “vier ogen principe” in hun kinderdagverblijf willen hanteren maar aangeven dat dit voor hen financieel niet haalbaar is?

Antwoord 9

Het al dan niet verhogen van de uurprijs is een bedrijfseconomische keuze van kinderopvang zelf. Kinderopvanginstellingen zijn en blijven vrij in het bepalen van de uurprijs die ze aan ouders rekenen. Op deze manier ontstaat er concurrentie op de kinderopvangmarkt en hebben ouders de mogelijkheid om te kiezen tussen verschillende aanbieders van kinderopvang.

Vraag 10

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de bezuinigingen op de kinderopvang er niet voor zorgen dat kinderdagverblijven het “vier ogen principe” loslaten of niet invoeren?

Antwoord 10

De kwaliteitseisen in de kinderopvang blijven onverkort van kracht ondanks de bezuinigingen. Kinderopvanginstellingen zelf krijgen niet minder geld door de bezuinigingen. De overheid heeft voor een aantal maatregelen zelfs extra geld beschikbaar gesteld, zoals voor toezicht en handhaving. Daarnaast werkt het Rijk aan continue screening van de kinderopvangmedewerkers. Daarmee is de kinderopvang, na de taxibranche, de tweede sector waar continue screening wordt ingezet.